

Obsah

Slovní zásoba: základní fráze pro komunikaci ve třídě, představování se

Gramatika: osobní zájmena, sloveso být

Školní čeština: česká abeceda

Výslovnost: samohlásky

Cíl: Zvládnutí jednoduchých komunikačních frází ve školním prostředí; žák se naučí české pozdravy; dokáže rozlišovat mezi formální a neformálním dialogem; dokáže se jednoduše představit a sdělit o sobě základní informace.

Díky zařazení osobních zájmen a slovesa být budou žáci schopni tvořit jednoduché věty hned na začátku, což je poměrně motivující.

Fráze pro komunikaci ve třídě jsou zařazeny hned v první lekci, aby si žáci zvykli používat češtinu už od prvních hodin.

Doporučuju tyto pokyny žákům nalepit na stěnu třídy nebo vytisknout na jeden papír, který bude mít žák před sebou překlad těchto pokynů do vietnamštiny, arabštiny, mongolštiny a ruštiny najdete na straně 104). Učitel pak může i v prvních lekcích vyžadovat použití těchto frází. Pokud žák nebude vědět, může se podívat na nápovědu.

Seznámení se se základními frázemi, které používá učitel a žák

Doplňková aktivita 1: Okopírovat obrázky a fráze pod nimi. Žáci mají za úkol přiřazovat fráze k obrázkům.

Doplňková aktivita 2: Okopírovat obrázky dvakrát a používat je jako pexeso. Při obracení kartiček žáci obrázek pojmenovávají.

Cvičení 1: Úkolem žáka je vybrat z nabízených frází, co říká učitel a žák.

Cvičení 2: Žák doplňuje v každém slově jedno vynechané písmeno, to pak napíše do tabulky pod cvičením. Díky cvičení se žák seznámí se slovy děkuju / prosím.

Doplňková aktivita 1: Děkuju a prosím může učitel procvičit tím, že podává žákovi nějaký předmět (např. knihu nebo sešit) a úkolem žáka je poděkovat. Tato aktivita může probíhat také mezi žáky. Vzájemně si podávají věci, jeden říká děkuji, druhý prosím.

Cvičení 3: Na základě obrázků žák vybírá správnou frázi.

Cvičení lze použít i k dalším aktivitám. Žáci mohou například kreslit / předvádět další fráze, ke kterým není obrázek.

Cvičení 4: K danému obrázku musí žák napsat správnou frázi.

Základní fráze pro představování

Učitel může tyto fráze napsat na tabuli a společně s žáky hledat odpovědi.

V odpovědi na otázku Odkud jsi? – je uvedeno pouze pět zemí (byly vybrány s ohledem na největší cizinecké menšiny, které se vyskytují zejména v Ústeckém kraji). Pokud bude mít učitel ve třídě žáka z jiné země, může samozřejmě danou zemi doplnit.

Cvičení 1: Na základě obrázku žák doplní název země.

Cvičení 2: Žák podle obrázku vybírá název země.

Cvičení 3: Úkolem žáka je za použití daných frází sestavit dialog.

Doplňková aktivita 1: Po skončení tohoto cvičení mohou žáci tvořit vlastní dialogy.

Cvičení 4: Žák doplňuje vynechaná slova.

Cvičení 5: Úkolem žáka je opravit dialog.

Cvičení 6: Podle obrázků žák tvoří jednoduché věty.

Doplňková aktivita 2: Žák může říct informace osobě, o spolužácích.

Učitel si může připravit další obrázky s různými lidmi a ptát se žáka – Kdo to je? Odkud je? Co to je?

Cvičení 7: Po přečtení textu učitel seznámí žáka s formálním vyjadřováním. Základní otázky může napsat na tabuli.

Doplňková aktivita 2: Učitel pošle žáka za dveře a jeho úkolem je při otevření dveří říct Dobrý den a při odchodu Na shledanou

Obměna – neformální varianta: Žák zdraví spolužáky: Ahoj/Čau.

Doplňková aktivita 3: Žáci tvoří vlastní formální a neformální dialogy.

Poznámka: Žákům dělá velký problém zejména pozdrav Na shledanou. Doporučuji tedy tomuto výrazu věnovat velkou pozornost, neboť ho budou využívat každodenně.

Cvičení 8: Žák vybírá, které věty jsou formální, které neformální.

Cvičení 9: Podle obrázku žák vybírá, který pozdrav použije.

Doplňková aktivita 4: Učitel ukazuje žákům různé obrázky a ptá se jich, jaký pozdrav zvolí. (Učitel: Ahoj nebo Dobrý den? Žák: Dobrý den)

Cvičení 10: Žák vybírá ze seznamu správné slovo a doplňuje ho do dialogu.

Cvičení 11: Žák seřazuje věty do dialogu.

Těší mě x Mě taky

Nejprve učitel žáka seznámí s frázemi Těší mě a Mě taky.

Učitel může obcházet žáky, podat jim ruku a říct Těší mě a žák odpovídá Mě taky.

Obměna – žáci a studenti chodí po třídě a říkají výše uvedené fráze, je možné použít také celý „představovací“ dialog.

Do **cvičení 12** žák doplní slova.

Jak se máš? /Jak se máte? + odpovědi

Učitel seznámí žáka s touto frází. Poté se může zeptat každého žáka, jak se má. Žáci potom mohou pracovat ve dvojicích a ptát se navzájem.

Sloveso být a osobní zájmena

Učitel žáky nejprve seznámí s osobními zájmeny.

Cvičení 1: Na základě obrázku žák vybírá správné zájmeno.

Cvičení 2: K obrázku žák doplní správné osobní zájmeno.

Sloveso být

Učitel žákům vysvětlí sloveso být. Některé tvary už žák zná, protože se s nimi setkal při představovacích dialozích.

Cvičení 3: Žák doplňuje správná zájmena.

Cvičení 4: Žák doplňuje správný tvar slovesa být. Může doplnit i negativní variantu.

Cvičení 5: Úkolem žáka je převést věty do záporu.

Cvičení 6: Žák doplňuje do dialogu správnou formu slovesa být.

Mužský rod x ženský rod

Žák se seznámí s přirozeným gramatickým rodem. U tohoto cvičení zatím není třeba žáky seznamovat se všemi typickými koncovkami mužského a ženského rodu, ale pouze jim sdělit informaci, že ženský rod končí většinou na -a. Rody se budou systematictěji probírat v lekcí 4. Slova zde uvedená slouží primárně k tomu, aby žák mohl tvořit jednoduché věty a naučil se jen slovní zásobu.

Cvičení 7: Žák doplňuje slova do tabulky.

Doplňková aktivita 5: Každý z žáků může říct několik informací o sobě za použití slov z tabulky.

Doplňková aktivita 6: Žák (případně ve dvojicích) popisuje někoho ze spolužáků.

Doplňková aktivita 7: Učitel nebo žák může tvořit otázky se slovy s tabulky (např. Jsi muž?...), vybere jednoho žáka a ten na otázku odpoví.

Doplňková aktivita 8: Bingo - Učitel nebo žáci napíší na tabuli krátké věty s jedním ze slov z tabulky se slovesem být ve tvaru 2. osoby jednotného čísla, na které lze odpovědět ano/ne (např. Jsi žák? Jsi cizinka?...). Potom učitel rozdá žákům tabulku (3 x 3 políčka). Každý žák si vybere 9 vět z tabule a každou vepíše do jednoho políčka. Poté chodí žáci po třídě a ptají se spolužáků na otázky, které mají ve své tabulce. Vítězem je ten žák, který jako první získá devět odpovědí ano.

Po skončení této aktivity učitel může žákům položit otázky, které mají na tabuli a využili je ke hře bingo.

Cvičení 8: Z daných slov musí žák vytvořit věty.

Cvičení 9: Žák čte krátký text a potom odpoví ano nebo ne. Následuje kontrola s učitelem.

Doplňková aktivita 9: Žák může napsat podobný text o sobě.

Školní čeština

Seznamuje žáka s českou abecedou. V této lekci je možné abecedou začínat a pracovat s ní také při základním seznámení se s českou výslovností.

V tabulce je doplněna pouze výslovnost samohlásek. Výslovnost souhlásek není uvedena, aby měl žák možnost si ji sám zapsat způsobem, který pro něj bude nejsnadněji pochopitelný.

Protože první lekce je poměrně obsáhlá a měla by být prvním setkáním s češtinou, obsahuje tato část jen tři cvičení, aby se žák mohl soustředit na předcházející část.

Cvičení 1: Žák doplňuje písmena abecedy.

Cvičení 2: Úkolem žáka je seřadit slova podle abecedy. (Je samozřejmě možné použít jiná slova, ale zvolila jsem česká jména záměrně, aby se s nimi žáci seznámili).

Cvičení 3: Žák kontroluje, zda jsou slova správně seřazena podle abecedy. Pokud ne, musí pořadí opravit.

Výslovnost

Zvolila jsem výslovnost samohlásek, protože je poměrně jednoduchá.

Cvičení 1: Žák čte slova. Této aktivitě může předcházet jejich přečtení učitelem.

Cvičení 2: Nejprve čte slova učitel, žáci je po něm opakují.

Cvičení 3: Učitel čte slova a žák se podle poslechu snaží doplnit délku.

Cvičení 4: Žák čte krátké věty.

Cvičení 5: Žák čte slova a snaží se rozlišovat e/é a i/í.